

Dvikalbystė kaip misija: atvira tiesa apie kalbos perdavimo kainą

Šių metų spalis paliks gilią žymę Toskanos ir Veneto (Italija) lietuvių bendruomenėse – Florencijoje po ilgos pertraukos atkurta, o Venete atidaryta pirmoji regione lituanistinė mokykla. Bendruomenėms tai – svarbus įvykis, vaikams – smagus pasibuvimas tarp bendraamžių, tačiau mokyklų mokytojoms ir vaikus atvedančioms mamoms šie susitikimai reiškia kur kas daugiau. Už tradicinių žaidimų, iš popieriaus lankstomų vėjo malūnėlių ar kartu giedamo Lietuvos himno slypi kur kas gilesni procesai – šeimų kasdienybė balansuojant tarp dviejų kultūrų, iššūkiai auginant dvikalbius vaikus ir nuolatinės pastangos neleisti lietuviškam žodžiui išblėsti svečioje šalyje.

Ana Vengrovskaja
ITLIETUVIAI.IT

Dvikalbystės kaina

Pirmoji naujosios Veneto lituanistinės mokyklos pamoka dovanojo galybę šiltų emocijų, bet kartu tapo proga pakalbėti apie už jų slypinčius iššūkius. Sveikindama susirinkusius į šį istorinį susitikimą, Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Ramunė Kupšytė priminė, kad kasdienybėje mamoms lietuvių kalbos perdavimas yra tikra misija, kuriai įgyvendinti reikia sunkaus darbo, o jo rezultatų gali ilgai nesimatyti.

„Mes, mamos, kurios gyvename Italijoje, nešame nežmonišką misiją-naštą ant savo pečių. Visų pirma dėl to, kad esame vienintelės (jeigu ne mes, tai kas?), kurios galime perduoti tą lietuvišką žodį. Ir ne visada išeina perduoti, ir ne visada mes norime tai daryti. Mes galime būti labai pavargusios, mes galime neturėti laiko, jėgų. Galų gale mes tiesiog norime ramiai pabendrauti šeimoje viena kalba“, – sakė R. Kupšytė.

Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Ramunė Kupšytė | Anos Vengrovskajos nuotr.

Keturmečio Jono mama pabrėžia, kad mokyklėlės atsiradimas jai pačiai tapo proga permąstyti motiniškus lūkesčius ir nusimesti tobulos mamos naštą.

> *Tikiuosi, kad mokykla ir kitų šeimų patirtis man padės atrasti ramybę ir paprastesnį požiūrį į lietuvių kalbos perdavimą.*

„Ko iš mokyklos tikiuosi Jonui? Gal tikiuosi net ne Jonui, bet sau – nuleisti sau kartelę, nuleisti savo lūkesčius link Jono, tiesiog atrasti dar vieną lietuvių kalbos

šaltinį, – savo refleksijomis dalijasi Ramunė Kupšytė. – Labai norisi nusimesti truputėlį tos atsakomybės, kurios gal aš turiu per daug ir su ja kovoju. Norėčiau į visą tai žiūrėti šiek tiek paprasčiau, ramiau, priimti viską, kaip yra – kas yra gerai ir kas negerai. Tikiuosi, kad mokykla ir kitų šeimų patirtis man padės atrasti ramybę ir paprastesnį požiūrį į lietuvių kalbos perdavimą.“

Skaudi tema

Į mokyklos atidarymo šventę tris vaikus atvedusi Tolvaida Gilytė atvirai pasakoja apie tai, ko iš tiesų reikalauja lietuvių kalbos išsaugojimas išeivijoje. Daugiau nei 16 metų praleidusi Pietų Italijoje, Kalabrijoje, kur lietuvių bendruomenė tuo metu buvo išsibarsčiusi didžiulėje teritorijoje tarp Sicilijos ir Kalabrijos, lietuvė atvirauja, kad kalbos išlaikymo tema jai bėgant metams tapo skaudi.

> *Jau daug metų gyvenu Italijoje ir kiekvieni metai man vis skaudesni, kalbant apie vaikų lietuvybės klausimą.*

„Šita tema man yra labai, labai skaudi, ypač lyginant su kitomis šeimomis. Jau daug metų gyvenu Italijoje ir kiekvieni metai man vis skaudesni, kalbant apie vaikų lietuvybės klausimą, – atvirai pasakoja T. Gilytė. – Pietų Italijoje turėjome bendruomenę, bet buvome labai išsibarstę per Kalabriją ir Siciliją, todėl tiesiog dėl atstumo nebuvo įmanoma dažnai susitikti. Viena iš mūsų persikėlimo į Venetą priežasčių, nors ir nepagrindinė, buvo būtent tas noras, kad mano vaikai turėtų priėjimą prie lietuvių kalbos, ko aš pati nesugebėjau jiems duoti“, – pasakoja prieš kiek daugiau nei metus į Venetą su šeima atsikrausčiusi lietuvė.

Veneto lietuvė Tolvaida Gilytė | Asmeninio archyvo nuotr.

Pašnekovė pasakoja, kad nuosavos kalbų mokyklos atidarymas ir intensyvios magistro studijos Italijos universitete atėmė galimybę nuosekliai ugdyti vaikų kalbinius įgūdžius.

„Vyresnysis šiek tiek kalba lietuviškai – tai rodo, kad pačioj pradžioj aš visą tai dariau, bet kai gimė dukra, pasinėriau į mokslus, darbus, atidariau privačią veiklą ir įstojau į dieninį magistrą. Vaikus matydavau gal porą valandų per dieną. Tiesiog reikėdavo greitai kažką jiems pasakyti, sužiūrėti pamokas, namų darbus,

susirinkimus. Buvau iškritusi iš to etapo, kai mama mokina vaiką, kaip karvytė daro, kaip avytė sako – ką dariau su vyresniuoju sūnumi. Pati esu kalbų mokytoja ir matau, kad vyresnėlis yra dvikalbis, jis turi dvikalbio vaiko požymius <...> O mažieji – jeigu ir mokosi dabar lietuvių kalbos, jie jau mokosi jos kaip svetimos kalbos“, – pastebi lietuvė.

Dvikalbystės išlaikymas mišriose šeimose reikalauja milžiniškų vidinių išteklių, ypač kai mamos gerai kalba vietos kalba. T. Gilytė pabrėžia, kad perėjimas prie lietuvių kalbos kasdienybėje iš motinos reikalauja dvigubos energijos.

> *Nėra lengva įjungti lietuvių kalbą, bet manau, reikia pasiryžti ir tą padaryti. Todėl labai laukiu šitos mokyklėlės pamokų.*

„Aš labai gerai kalbu itališkai, ir man tai kiša koją. Jeigu kalbėčiau blogai, gal būtų kitaip. <...> Kai kalbu su vaikais lietuviškai, aš dvejinuosi – reikia dvigubai daugiau energijos, indėlio, viskas gaunasi dvigubai sudėtingiau. Nėra lengva įjungti lietuvių kalbą, bet manau, reikia pasiryžti ir tą padaryti. Todėl labai laukiu šitos mokyklėlės pamokų, labai džiaugiuosi, kad jinai yra šalia Paduvos ir labai tikiuosi, kad projektas klestės“, – džiaugiasi pašnekovė.

Mokytojo darbas ar asmeninė misija?

Lituanistinių mokyklų mokytojoms užsiėmimai su išeivijos vaikais taip pat nėra vien tik pedagoginė veikla. Tai emocinis įsipareigojimas, dažnai kylantis iš šeimos vertybių ir asmeninių išgyvenimų.

Mokytoja Aušra Kiubertytė-Basso, prisiėmusi atsakomybę vadovauti Veneto „Kamanei“, neslepia, kad pirmoji gyva pamoka jai suteikė nepaprastą dvasinį pakylėjimą.

> *Tą popietę labai gerai pajutau, kad čia yra daugiau nei mokytojos darbas, čia mano misija – pateikti vaikams, parodyti, paaiškinti, saugoti tapatybę ir kalbą.*

„Atidarymas man sukėlė stiprias, be galo pozityvias emocijas. Man atsigavo siela tą popietę matant visų vaikų ir tėvų veidus. Visi tokie be galo laimingi ir dėkingi, kad esame kartu, kad veikiame, kuriame ir augame vardan visuomenės ir vardan Lietuvos, – emocijomis dalijasi mokytoja. – Visi organizaciniai reikalai, ilgas pasiruošimas, biurokratiniai vargai nublėso matant tuos laimingus veidus. Tą

popietę labai gerai pajutau, kad čia yra daugiau nei mokytojos darbas, čia mano misija – pateikti vaikams, parodyti, paaiškinti, saugoti tapatybę ir kalbą“, – sako mokytoja.

Pirmoji pamoka Veneto lituanistinėje mokykloje | Anos Vengrovskajos nuotr.

Florencijoje atgimusios „Toskaniukų“ mokyklos mokytojai Aistei Karpavičiūtei šis

žingsnis buvo asmeniškai svarbus. Prieš ketverius metus iš Lietuvos į Italiją gyventi atvykusi lietuvė užaugo šeimoje, kurioje lietuvybė visada buvo aktyviai puoselėjama.

„Ši mokyklėlė buvo mano tikslas nuo tada, kai prieš ketverius metus atvykome į Italiją. Esu užaugusi šeimoje, kur lietuvybės dvasia perduodama iš kartos į kartą labai stipriai: mano tėtis buvo kalvis-tautodailininkas, o mama – lietuvių liaudies dainų puoselėtoja, jas užrašinėdavo, rengdavo dainų vakarus, – jautriai pasakoja A. Karpavičiūtė. – Dabar, kai jų abiejų nebėra – jaučiu didelę atsakomybę lietuvių kalbos ir kultūros turtą saugoti ir skleisti Italijos lietuvių bendruomenėje. <…> Mokyklėlės atidarymas, pirma pamoka, buvo didelis džiaugsmas, jaučiau padėkos ir pergalės jausmą.“

Florencijos „Toskaniukų“ mokyklos mokytoja Aistė Karpavičiūtė | Asmeninio archyvo nuotr.

Pašnekovė savo pavyzdžiu įrodo, kad auginant vaikus užsienyje įmanoma pasiekti puikių rezultatų. Jos dvi dukros, gimusios ir didesnę dalį gyvenimo praleidusios Italijoje, laisvai kalba lietuviškai.

„Didelio ir sunkaus darbo, mano užsispyrimo dėka jos puikiai kalba lietuviškai. Mūsų šeimoje galioja taisyklė „viena kalba – vienas tėvas“: su manimi kalba lietuviškai, su tėčiu – itališkai. Būtent šia patirtimi noriu pasidalinti su kitomis šeimomis ir padrąsinti, jog tai tikrai įmanoma,“ – sako mokytoja.

Ji džiaugiasi, kad per pirmąją pamoką visi vaikai buvo įsitraukę, geriau kalbantieji padrąsino silpnesnius kalbos įgūdžius turinčius vaikus, padėjo jiems prisistatyti.

„Toskaniukų“ mokyklos atidarymo šventė | Mokyklos archyvo nuotr.

Vaikams labai patiko daryti Lietuvos vėliavos spalvų vėjo malūnėlius, susitikti su draugais ir susipažinti su naujais vaikais.

Toskanoje gyvenanti dviejų vaikų mama Dana Gelumbauskaitė-Brintazzoli dalijasi įspūdžiais iš pirmosios pamokos Florencijoje ir nekantriai laukia kitų:

„Įspūdžiai iš pirmos pamokėlės – patys geriausi. Vaikams labai patiko daryti Lietuvos vėliavos spalvų vėjo malūnėlius, susitikti su draugais ir susipažinti su naujais vaikais. Mums, tėvams, tai taip pat buvo puiki proga pabendrauti, – sako Toskanos lietuvė. – Mano vaikai (6 ir 8 metų) mielai lanko kontaktines pamokėles (kiek pavyksta, lankome ir Bolonijos mokyklėlę), tai, manau, kad bus puikūs metai, ir mūsų mažieji čiauškučiai vis geriau supras ir kalbės lietuviškai bei susiras dar daugiau draugų. Žinoma, jų įgūdžiai greičiausiai gerėja, kai ilgesniam laikui grįžtame į Lietuvą. Laukiame kitų pamokėlių ir linkime mokytojoms sėkmės! Šaunuolės visos merginos, kurios prisidėjo prie mokyklėlės atkūrimo!“.

Amžiaus ir kalbos mokėjimo kontrastai

Didžiausi iššūkiai, su kuriais susiduria tiek Veneto, tiek Toskanos mokyklos – itin platus mokinių amžiaus spektras ir skirtingas kalbos mokėjimo lygis. Florencijoje pamokas lankyti užsiregistravo 15 vaikų nuo 2 iki 12 metų, o Venete 17 vaikų nuo 2 iki 16 metų.

> *Vaikams labai patiko daryti Lietuvos spalvų vėjo malūnėlius, susitikti su draugais ir susipažinti su naujais vaikais.*

A. Kiubertytė-Basso pasakoja, kad spręsti šiuos iššūkius bandys padalindama vaikus į dvi grupes su skirtingomis užduotimis.

„Suvokiau, kad vaikų kalbos lygis labai nevienodas – keturmetis gali kalbėti žymiai geriau už šešiolikmetį. Didžiausias iššūkis bus improvizuoti, taikyti skirtingas užduotis ir sudominti tuos šešiolikmečius. Bandysime dalinti mūsų būrį į dvi dalis: mažuosius nuo 2 iki 8–9 metų ir didesniuosius nuo 9 iki 16 metų. Mažesnius vaikus sudominti nėra taip sunku, didžiausias iššūkis sudominti didesnį vaiką, norėti pažinti, išmokti, suprasti, ypač jei paauglys iki šiol nelabai ką girdėjo ar žino apie Lietuvą, jį sudominti bus didžiausias iššūkis. Labai tikiuosi, kad ateityje prisijungs daugiau mokytojų ir galėsime dar geriau viską organizuoti“, – planuoja mokytoja.

Jai antrina R. Kupšytė ir džiaugiasi, kad tiek jaunesni vaikai, tiek paaugliai buvo įsitraukę į veiklas.

„Pats didžiausias iššūkis – apjungti tokias skirtingas amžiaus grupes nuo 2 iki 16 metų ir derinti veiklą skirtingiems lietuvių kalbos lygiams, – pažymi Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė. – Manoma, kad jaunimą sunkiau įtraukti, bet

vyresnius vaikus pamokoje mačiau labai susidomėjusius. Tikiuosi, kad tas įspūdis toks ir liks, kad jie norės dalyvauti, tobulinti lietuvių kalbą. Žinau, kad jaunimas nori tiesiog susipažinti ir gerai jaustis su kitais. Tai tikiuosi, kad užsimegs tokie ryšiai, kurie skatins kartu ir lietuvių kalbos tobulėjimą.“

Naujas bendruomenės židinys Toskanoje

Toskaniukų mokytoja A. Karpavičiūtė taip pat jau numatė trijų valandų užsiėmimą skelti per pusę ir dirbti su dviem amžiaus grupėmis (2–5 m. ir 7–12 m.).

„Po pirmos pamokos mes nusprendėme, kad yra poreikis skirstyti į dvi grupes, ne tiek dėl kalbos mokėjimo lygio ir dėl amžiaus, o dėl interesų ir veiklos pobūdžių. Kitai pamokai turime planą padalinti tris valandas į dvi dalis“, – planuoja mokytoja. Ji norėtų pamokas vesti ir gryname ore – mieste ar net kalnuose.

„Mūsų „Toskaniukai“ labai smalsūs, judrūs, vikrūs. Pamatėme, kad reiks daugiau muzikinio ir choreografinio pobūdžio veiklų. Pirma vaikus reikia iškrauti, o paskui jau sėstis prie rimtesnių veiklų, kur reikia koncentruotis, – pasakoja mokytoja.

Ji pastebi, kad tėvų lūkesčiai yra panašūs: „Dauguma tėvų nori sulaužyti nedrąsą, įveikti barjerą, kad vaikai prakalbtų lietuviškai, kad jie pajustų džiaugsmą kalbėti lietuviškai, deja, dauguma vaikų tėvams lietuviškai neatsako“, – dalijasi mokytoja ir džiaugiasi, kad į mokyklą užsiregistravo kelios neseniai į Toskaną gyventi atvykusios šeimos.

> *Manau, kad mokyklėlė taps bendruomenės židiniu, kad užsimegs draugystės tarp tėvų, bendruomenės narių ir kartu ugdysim ne tik lietuvių kalbą, bet ir lietuviškumą.*

„Aišku, be vienybės ir bendrumo „Toskaniukų“ veikla būtų neįsivaizduojama. Šiais metais pastebėjome tendenciją, kad užsiregistravo daug naujų narių – būtent prieš maždaug metus į Italiją atvykusių šeimų. Mamos lietuvės labai užsidegusios lietuvybe, nori bendrauti, susitikti. Būtent todėl ta mūsų inauguracinė pamokėlė buvo skirta susipažinti, pasidalinti patirtimis ir idėjomis. Ji nebuvo perkrauta: padarėme Lietuvos vėliavos spalvų vėjo malūnėlius, paskaitėme istoriją, padainavome, bet svarbiausia – tiesiog buvome kartu neįpareigojančioje aplinkoje <…> Manau, kad mokyklėlė taps bendruomenės židiniu, kad užsimegs draugystės tarp tėvų, bendruomenės narių ir kartu ugdysim ne tik lietuvių kalbą, bet ir lietuviškumą“, – tikisi pašnekovė.

Reikia ir himno, ir žaidimų

Tiek Venete, tiek Toskanoje įvykusios pirmosios pamokos parodė, kad šeimoms gyvi susitikimai yra būtini ne tik kalbos lavinimui, bet ir pasikrauti emociškai.

Italijos lietuvių bendruomenės (ITLB), buvusi Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Martusevičiūtė vertina mokyklų atsidarymo reikšmę bendruomenės raidai.

„Lituanistinės mokyklos „Kamanė“ įsteigimas man yra daugiau nei graži šventė. Tai svarbus bendruomenės gyvenimo įvykis, kuris skatina susimąstyti ne tik apie lietuvių kalbos ir kultūros išsaugojimą, bet ir apie tai, kaip mūsų bendruomenė auga, keičiasi ir kokią ateitį kuriame ateinančioms kartoms. <…> Vienas gražiausių atidarymo šventės momentų man buvo bendri vaikų ir tėvų žaidimai. Manau, kad lituanistinė mokykla neturi apsiriboti tradicinėmis pamokomis. Tai turėtų būti ir laikas kartu, gyvas, autentiškas ryšys, vieta, kur vaikai atranda draugų, o lietuvių kalba tampa natūralia bendravimo, žaidimų ir bendrų patirčių dalimi. Ypač tai svarbu mišriose šeimose augantiems vaikams, kuriems lietuvių kalba dažnai siejasi tik su vienu iš tėvų. Mokykloje jie atranda, kad ši kalba jungia ir kitus, tokius pat kaip jie. Lietuviškumas tampa ne tik iš šeimos paveldėta tapatybe, bet ir jų pačių patirtimi“, – mano D. Martusevičiūtė.

MANO VEGADA

Pirmoji pamoka Veneto lituanistinėje mokykloje | Anos Vengrovskajos nuotr.

T. Gilytė prisimena, kokią jėgą ji pajuto grįžusi namo po pirmosios „Kamanės“ pamokos Padujos apylinkėse. Ji pabrėžia, kad didžiausias darbas perduodant kalbą visgi vyksta namie, tačiau pamokos laukimas tampa spyriu daugiau lietuviškai kalbėti ir namie.

„Matyti juos giedant Lietuvos himną, šokant Jurgelį meistrelį, atsakinėjančius lietuviškai, ką veikė vasarą ir turėti lietuvybės krislelį kad ir kartą per mėnesį man yra labai svarbu. Iš pamokos aš grįžau pasikrovusi. Man viskas buvo tris kartus *fainiau* tą vakarą ir visą likusią savaitę“, – sako Veneto lietuvė.

Ji atskleidžia, kad šeimos darbotvarkėje lituanistinėstinės pamokos yra svarbus prioritetas.

„Kai šeštadienį vyko atidarymas, sutapo mano sūnaus Leono katekizmo kelio pradžios šventė. Bet aš iš dviejų dalykų pasirinkau tą, kas man yra nepaprastai svarbu – praleidau katekizmą, kad būtume lietuvių mokyklėlėje. Tai man yra

didžiulis įsipareigojimas ir aš juo labai džiaugiuosi, – pabrėžia Veneto lietuvė. – Beje, mano vaikams labai patiko, šį kartą iš tikrųjų mačiau juos labai laimingus, labai atsipalaidavusius, pamokėlė jiems buvo labai geras laikas. Ateis ta diena, kai rasim milijoną priežasčių nevažiuoti – gal norėsim šeštadienį kažką kitko nuveikti, gal būsim ir pavargusios, gal ir pamiegot geriau norėsim. Bet mes turime pasiryžti ir vis tiek važiuoti, priimti tai kaip įsipareigojimą. Aš tikiuosi, kad tai bus galiausiai tas momentas, nuo kurio iš tikrųjų mano vaikų lietuvių kalba pradės augti.“

Daugelio grandžių bendradarbiavimo rezultatas

Prie mokyklos Venete atidarymo prisidėjusi D. Martusevičiūtė pasakoja, kad jos vietinė bendruomenė laukė nuo pat jos įkūrimo 2018 m. Toskanoje mokykla veiklą atnaujino po šešerių metų. Pasak bendruomenės pirmininkės, skirtingos patirtys primena, kad vien noro neužtenka.

„Reikia iniciatyvių žmonių, mokytojų, šeimų palaikymo, tinkamų patalpų ir palankių aplinkybių. Kartais reikia ir trupučio sėkmės, kad visa tai susiklostytų tinkamu laiku, – akcentuoja D. Martusevičiūtė. – Italijoje, kur lietuvių šeimos išsibarsčiusios po skirtingus miestus, atstumas taip pat tampa vienu svarbiausių veiksnių. Mokyklos vieta turi būti pasiekiama ir mokytojui, ir šeimoms, kurios reguliariai veža vaikus į pamokas. Todėl su džiaugsmu stebiu, kad į „Kamanės“ atidarymą susirinko šeimos iš Veronos, Gardos, Rovigo, Vičencos, Padujos ir Venecijos. Tai, kad žmonės pasirengę įveikti nemažus atstumus dėl lietuviškos mokyklos, rodo, koks didelis yra toks poreikis ir noras išlaikyti gyvą ryšį su lietuvių kalba.“

Italijos lietuvių bendruomenės (ITLB) ir buvusi Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Dalia Martusevičiūtė (pirma iš kairės) prisimena, kad regiono bendruomenė apie lituanistinę mokyklą svajojo nuo pat jos įkūrimo | Mokyklos archyvo nuotr.

Bendruomenės vadovė atkreipia dėmesį, kad mokyklos atsiradimas – tai daugelio grandžių glaudaus darbo kartu rezultatas.

„Už tokios iniciatyvos slypi didelis organizacinis darbas. Mokyklos atsiradimas – tai mokytojų, šeimų, Virtualios ir kontaktinės lituanistinės Italijos mokyklos (VKLIM), Veneto lietuvių bendruomenės, Lietuvos ir Italijos institucijų bendradarbiavimo rezultatas. Vis dažniau matome, kad mūsų iniciatyvos sulaukia Italijos savivaldybių palaikymo. Tai svarbus mūsų veiklos augimo, integracijos į vietos visuomenę ir stiprėjančio tarpusavio pasitikėjimo ženklas“, – mąsto D. Martusevičiūtė.

Pasak jos, Toskanoje ir Venete žengti žingsniai atskleidžia ne tik pavienį džiaugsmą, bet ir gilesnius lietuvių diasporos Italijoje pokyčius.

„Ar mokyklos atsiradimas yra bendruomenės brandos ženklas? Manau, kad taip, tačiau jos įsteigimas priklauso ne vien nuo bendruomenės brandos, – apibendrina Dalia Martusevičiūtė. – Kartais idėja gyvuoja metų metus, kol atsiranda galimybė ją įgyvendinti. Bendruomenės stiprybė atsiskleidžia gebėjimu ilgai puoselėti idėjas, telkti žmones, atpažinti atsiveriančias galimybes ir paversti jas tvariomis iniciatyvomis. O tikroji organizacinė branda – gebėjimu užtikrinti jų tęstinumą“, – svarsto pašnekovė.

Straipsnis parengtas pagal Medijų rėmimo fondo finansuojamą projektą „Lietuvos ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

2026 m. suteikė 7000 EUR paramą projektui „Lietuvos ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“